

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 27.

3. julija.

Lětnik 8.

1898.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihičizšcjetni w Budyschinje a šu tam dostać sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

4. njedzela po šwjatej Trojizy.

Esej. 5, 9.

Ducha plód so wopokasuje we wschej dobroće a prawdosće a wěrnosće.

Kaž synki njebjeske harfy, klineža słowa Knjesoweho japoschtola do nětčizšeho njeměrneho čaša, kotryž so hordzi, so ma ducha na dosć. Ale kajteho ducha? To šmy hagle wóndano jašo pschi lud skasaznych powšchitkownych statnych wólbach jašnje a frudnje šhonili w našim wot Boha tak zohnowym wótznyim kraju. Tehdy so s nowa šjewichu žalobne plody čemneje a hrosneje šchesežijansku wěru a lubosć powróczazeho ducha, kiž je našy lud hižo hluboko šajedoćzil. Bóh šwarnuj šawjedzenny lud, so njeby dale njewědomnje a njepotutnje schoł po štraschnym šlym puczu, ale so šahe wobročil, šo na Boha dopomnjejo, a šo šašo wukhowal a dzerzał w njerošwjajnej lubosći Božej a bližšeho. Šewak šrudnym a čezškim čašam napschecziwo póndžemy. Šchetoz tón duch, kiž je pschi naspomnjenej škladnosće šwoju móz šjewil a kiž šo Bohu žel pschezo móznisho pscheczišcjetuje, njeje nihdy na nihdy žadyn dobry duch a njewjedze š žanym dobrym puczam. To njeje duch dobroty, prawdosće a wěrnosće, ale duch hidženja, njeprawdy a šelharšosće. Wón njeje Boži, ale čzertowski duch!

Kak dha, so ludžo tak morkotaju w šwojim žiwjenju? Kóždy morkotaj na šwoje hrěchi!

Kak s nami šteji? Je nam bohacze dostata Boža hnada dobytš pschinješla? Šmy my jejneho zohnowanja

šo dostojnych dzerželi? Šmy my šwoju wutrobu wotewrili Božemu dobremu, prawemu a wěrnemu dušej? Namaka Bóh šrale plody, wěrne duchowne plody pola naš? Pruhujmy šo dženša na šwoju dobrotu, prawdosć a wěrnosć!

Dobrota, dobroćiwosć, po tajkim na šdacze lubosć je po japoschtolškim šwědčenju přenje wopokasmo, přeni plód Božeho ducha. Dobrota je powšchitkownje tamne wutrobne smyšlenje, s kotrymž wěrnú ščinimy a do škutka štajimy druhu položzu Božeho šakonja, šnatu šasnju: Ty dyrbiš šwojeho bližšeho lubowacž jako šam šo! Wutroba polna dobroty je lubošna pschecziwo druhim, merna, čzicha, šmilna, š wupomhanju šwólniwa a š pomozy hotowa. Dobrota je jena přenišchich čzłowškich woschecziwošow: wona wutrobu a žyłu paršchonu debi. Dobročiwý čzłowjek je druhim to, šchtož je šlónčžo w ualěczu šahonam. Šobrachuje-li wutrobi dobroćiwosć, štupi na jejne měštno šly a lubosće prošny duch a nješe plody šlósće a šurowosće. Ty móžesh druhim lubošny a pěkný, pscheczelny jandžel, ale tež pschescžehazy čzert bycz.

Alle to njeje ta dobrota, kotruž Knjesowy japoschtol šesistkim porucza. Šchto wón mēni? Tamnu dobrotu, kotraž kaž wšchitkón dobry dar a wšchitkón doškonjany dar pschindže wot wótza teho šwětka. Š tej dobroty šo žadyn čzłowjek njenarodži, ale Boža hnada ju psches Bože šlowo a šakrament do wutrobny štwori. Šchtož šo wot čzēla je narodžilo, to je čzēlo. Š myšl čzłowškeje wutrobny je šla wot jeho mlodosće. Žadyn njeje šam wot

šo dobry: wutroba je sfažena, rosom saczmity, wola sła. Wšchón našch rosom s mudrosczu je czma, my šmy błudne džeczi, hdyž twój duch, o Božo, naš s jašnosczu šwojoh' šwětła njerosšwęczi. Dobre dyrbišch do naš płodźicź a naš k dobremu šam wodźicź. Může tež schtó kicze šberacź wot czeťnjow abo figi wot wóstow? Šhniky shtom njemůže dobre płody pschinjescz. Kóždy dobry shtom pať pschinješe dobre płody. Schtóž šo wot Božeho dobrego ducha je narodźilo, to je duch dobroty. Tón duch, Boži duch našchemu ludej a czašej pobrachuje. Duž dha wotpołożcze po přeňšchim wašchnju teho stareho człowjeka, kiž psches jebate lošchty šo sfašy. Wobnowcze šo pať w duchu šwojeje myšle. A wobleczcze šo teho noweho człowjeka, kotryž po Bošy stworjeny je we wěrnej prawdosczzi a šwjatosczzi.

Ducha plód šo wopokafuje we wschej dobrocze a prawdosczzi. Prawdoscz wopšhija a je wschitko, schtóž šo Bohu špodoba. To pať je wscho, schtóž je dobre. Pschetož Bóh njeje tajki, kotremuž šo bjesbóžnoscz by lubila; schtóž sly je, tón měštna nima pola Boha. A nam njeje nješnate, prajene je nam, schtóž dobre je, a schtóž tón Anjes wot naš žada, mjenujzy Bože šlowo džerzcź a luboscz wopokafacź a šo ponižowacź psched našchim Bohom. Kaf nětko s tobu steji: lubujesh ty, schtóž Bóh lubuje? Czinišch ty, schtóž šo Bohu špodoba? Woprašchujesh ty šo stajnje pschi tvojim czinjenju a wostajenju, staranju a njestaranju: je to tež prawe, mjenujzy psched Bohom, prawe psched Božim šwjatym kašnjam, prawe psched tvojim šwědomnjom, kotrež je Bóh tebi jako šhutneho napominarja a pucznika do wutroby šplodźil? Wjele tajkich njeje, kiž w tym nastupanju kručzi, haj šurowi pschecziwo šebi šamym šu. Wjele jich pať je, kiž tam, hdžez Bože šlowo a jich šwědomnje rěczitej a kašatej, na teho šlyšcha, kotryž wošolo šhodži jako rujazy law a pyta, kohož by pōžrjel. A s czertom šo šjednoczi šebicznoscz człowšteje wutroby. W jeho a jejnych kralowškich mozach štona człowški narod, s nimaj šo bēdži našcha wutroba. Schtóž tu štona, šdychuje, to chze Jesuř wumóz a wušwobodźicź. A ty, o człowjecze, šy temu nadobnemu wotroczeťej, kiž w twojej nješmjertnej duschi žalosczi po wumoženju a prawdosczzi, winojty, šo by jemu wupomhať s jeho czěmneho jaštwa. Wěť, šo Boža luboscz czi stajnje šwěrna wostanje. Štonašch-li ty trošchta dla, bohacze jón dostaneshch, hdyž pschi žórle žiwjenja, pschi tym Anesu wostaneshch; pytaj jeno Jesuřa, wschitko druge njepomha. Wón je nam šczinjeny k prawdosczzi. Prawdoscz powyšchi lud. Prawdoscz šwarnuje teho nješwinowateho. Schtóž w prawdosczzi šhodži, tón budže we wyšokosczzi bydlíč a škały budža jeho twjerdžina a hród. Jeho šhlěb budže jemu daty a wody jemu nješbudže pobrachowacź. Šchēdžime wlošty šu kóna teje czešcze, kotrež šo na puczju teje prawdosczze namašaja. Šbōžni šu czi, kiž hlōdni a lacžni šu po prawdosczzi. Duž štejmy a woblecžmy šo kabat teje prawdosczze, kotraž psched Bohom placzi, šo bychmy czišczi byli bjes poroka a nastorka, napjeljni s plodami teje prawdosczze, s měrom a s radošcžu w šwjatym duchu, kotrež šo psches Jesom Šhryšta štanu k czešczi a šhwalbje Božej!

Ducha plód je škōncžnje wěrnoscz. Wot Boha nam japoschtoť Šakub praji, šo je wōtz teho šwětła, pola kotrehož njeje žane wotmēnenje ani wobroczenje teje šwětlosczze a czěmnosczze. Wón je naš šplodžil po šwojej woli psches šlowo teje wěrnosczze, šo bychmy czi přeňšchi byli jeho

štworjenjow: wěrnoscz je šwětloscz, czěmnosczzi pať šo šza pschiruna. Pucze teho Anjesa šu wěrnoscz. Boži šyn šo mjenuje kral wěrnosczze, a jako wottyknjeny kōnz šwojeje šmjercze wušbēhuje, šo bychy jeho wuczomnizy šwjeczeni byli we wěrnosczzi. Trošchtať, šwjatny duch, je k temu wušchol a bu wulatny, šo by šchesczijanam jako duch teje wěrnosczze do wscheje wěcznosczze pucz pokafal. Wěrne šchesczijanstwo žada šebi luboscz k wěrnosczzi. Dofelž je tať maťo wěrneho šchesczijanstwa na šwęcze, teho dla namašamy telko šže mješ ludžimi, telko potajenja wěrnosczow a wěrnosczze hač k bjesbōžnym šapřeczam bōjšteje wěrnosczze. Šsnadne je, schtóž Širach praji, šo šhanje je hrošna wēž na człowjeku a je hušto k namašanju. Jesuř, Boži šyn, wěczna wěrnoscz, pschwoła wschitkim šehlatnikam: „Wy šcze wot wōtza, teho djabola, a po wašcheho wōtza žadosczach chzeczje wy czišicź. Tón šamy je šhar a wōtz teje šže.“ Še škami chze czert człowštu wutrobu šwjacacź jako še šylnymi rječašami. Š kať wjele wulzy a wyšoko šhwaleneho šchesczijanstwa k padej a k hanibje pschindže psches šeharne pokhilenje! Wot jich wjele šo šhodži šudžicź: W jich rēze ničžo wēšte njeje; woni maju wschelate rjane a pēťne pocžinki, ale jene jim pobrachuje, wonjawa wěrnosczze, jašne šwětlo wěrnosczze. Ma šdacze bohašbojašni, šapřēju móž a wěrnoscz bohabojošcze. A tola w šudach wschitkich czašow a narodow Davitowe šwědczenje šteji: „Tón Anjes škōnzuje šharow.“

Dobrotu, prawdoscz a wěrnoscz japoschtoť Šawoť wschitkim narodam a šchesczijanam jako ducha plody šhwal. Niž podarmo chzedža a šmēdža jeho šlowa naš powuczicź a pošwaricź, ale dyrbja nam k polēpschenju w tym, schtóž je dobre, prawe a wěrne, šlužicź. Bóh pyta plody. Kōscza na shtomje twojeho žiwjenja ducha plody? Š šo njeby Boža hnada na žanym podarmo byla!

Lic. th. R.-R.

Šašne wofno.

3. Šandželow hospodowacź.

(Šofracžowanje.)

Ša dvě njedželi, njedželu Misericordias Domini, njedželu Anjesoweje miłosczze, pschinješy wón šwoje šchaty domoj, a wuj bēšche jemu wotpuschēzil, šo šmē na dvě hodžinje doma wostacź. Šchto wscho dyrbjesche wón tu powjedacź! A tydžēť pošdžišcho, dha džēšche tež Madlenka še šwojim brēmješchom po hōrzy dele, bēšche runje na Wašporu na wječor, a kolo wošolo na hōrkach a na šchēžechach palachu šo kuškarncze. Tón ras bēšche šo ji krotoscz minyła, wōczžy mēšesche polnej šyšow.

Hdyž šo prošchēštemu kublu bližesche, štejesche hižo Šan we wrotach a rošhladowašche šo ša šotšicžtu, a hdyž wona nimo pjezy pschindže, tam, hdžez wulki bošowy teť štejesche, dha bēžesche wón ji napšchecziwo, wutorže ji brēmješchto s ruki, šo by ji je nješl, a wša ju ša ruku. Tať šacžehnichu Boži jandželjo s tutymaj džēščomaj tu do dwora, pschetož: „Šich jandželjo widža štajnje woblicžo mojeho wōtza w nješju!“

Šan mēšesche wjele powjedacź, přjedy hač psches próh pschindžeshchaj. Šo je wuj hač dotal štajnje pschecželnivy byl, a šo šo tu hač do šyteje wole najēšcž mōžetaj; šo wē, džēla je tu tež hač do šyteje wole došcž, a šo tu wschitžy hižo rano w šchtyrjoch hodžinach štawa! Šola wotrocžť njeje pēťny człowjek; tón šo štajnje hrošnje šmēje, hdyž schtó ša blidom šwoje pacžerje wušpēwa, a hušto došcž ma Šana ša blidom ša blašnja; tež s šchudom bēšche Šanej hižo ras na šhribjet našmoliť, hdyž bēšche Šan pschi pschahanju nēšchto šmyliť. Tón džerži s džowku, a ta jemu štajnje šradžu nēšchto tyňnje, hdyž woni rano na rolu džēja, a tajke tola njeje pravje; a schtó šebi wona, Madlenka, tajkeho dla myšli?

Ma tajke prašchenje njemōžesche jemu Madlenka wjazy wotmolwicž, dofelž hižo w šhēži štejeschaj. Wuj bēšche šam doma.

Czeledź bęche na rejach abo kusłańcze palicę. Wón Madlentku pscheczelnijwe witasche, wódzesche ju po domje a potasowasche ji wjchē stwy a komorki. W najstwyje wjzachu rjane wobrasy na módrnych scżenach a pod schpichelom stejesche posłoczany marmorowy czaŕnik pod wulkej schlenzu. „Tón je strachnje drohi“, mēnjesche wuj, i tym dyrbiŕch lahodnje wobkhadzowacę. Madlentka pak ęo i cęicha naboja, ęo mohła i nim ras njesboęe męcę.

A wjeczeri nicęo wjazę njesydasche, dokelę bęchu tu hięo powjeczerjeli. Madlency teę na to njeńdęesche. Wuj dóńdęe jaęo do ęwojeje stwicęki. Jan a Madlentka pak stejeschtaj wonka pódla jahrodki pschi płocęki, a dokelę bęche hięo cęmicęka, pohladaschtaj horje k macęeńej kęęęę, a hlej, tam wuhladaschtaj macęeńe jaęne wokno! A na nje hladajo wuspęwaschtaj ęwoje wjecęorne pacęerje.

Alle nad jeju hłowomaj bęchęcęach ęo Boęe hwęęki do nalęneho wjecęora teę jako jaęne woknjeschta we wulkim njesjęskim domje teho, kotryę je wótz nade wšchitkimi, kotřię ęu jeho dęęcęi w njesju a tu na jemi.

Pschipódnju wobjedowasche wuj je ęwojeje cęeledęu. Satub Męcł, wujowy robocęan, tu teę ęobu ja blidom ęedęesche a jeho ęona Kata, kotraę tu ęobu na dęęlo khadęesche. Jan a Madlentka ęedęeschtaj wujej runje i napšchęcęa sa blidom. Hdyę wonaj pschipódnju ruzę stęknęschtaj a hłowu pohlisęschtaj, dęa dyrbjesche wón to stajnje widęęcę, wonaj teę i cęicha pschi ęebi we wutrobje wuspęwaschtaj: „Pschindę Anęeęe Jesom Schrysęeęe, budę nasch hōęę!“ tola to nichtón njeswšęscha, dokelę wotrocęk a dęowka i drjewjanzami klepotaschtaj a i ławku ęuhaschtaj, ęo njesy nichtō ęęęschal, a pschi tym ęo ęmęeschtaj. Wuj cęinjesche tak, jako njesy nicęo widęęal a nicęo ęęęschal, ale wón wšcho jara derje widęęesche a derje ęęęschesche.

ęinał njesmōęesche pschińcę, hacę ęo ęo Madlency bōręy stęstasche. Wšcho bęche tu tak wulke, tak schęroke, a tak zuse! ach, tak bęche tola tak lubosnje a nęęnje w nięej kęęęę tam horjela na hōręy, hdyęę męesche luba macęetka ęwoje knjesęstwo, a hdyęę wona je ęwojimaj miłymaj wocęomaj na ęwoje dęęcęatka ihladowasche, hdyęę bę ęęęschęcę. tak schmręcęi horka na horje schumja, a hdyęę bę stajnje daloke módre njesjō widęęcę i lecęazymi bęęymi mrocęelemi! Haj, tak bę to rjenje!

A tu bęche wona tak ęama, tak wopuschęcęena, tak zyle ęamalutka! Jan dyrbjesche kōęde ranje won na polo abo na łuku, pschindę pschipódnju jenoę krotki cęaę k wobjedu domoj do dwora a wotęńdęe jaęo. Dęowka bęche hruba ęónska, kotraę nicęo w tym njesacęu, tak je tajęej holcęęy wokólo wutrobje, kotreęę ęo hōrko stęschęcęe.

Pschitę tym pak ęo Madlentka schrobli. Druęy njesdyrbjachu nicęo w tym pętnęęcę. ęenoę Janej njesmōęesche to potajicę. Hdyę wjecęor na khwilku sa pjęzy na ławęy pod bosowym kęcęcękom ęedęeschtaj, dęa ęo Madlency wutroba wotewri. Stajnje powjedasche wo macęeri a wo Raschporku a wo starej Hanęi a wo jich kōęy, a licęesche dny, hdy wona trasch jaęo mohła domoj dóńcę.

ę wjetęcha bęche potom hięo cęmicęka, ęo bęche macę horka ęwęęu jaęwęcęila, a stajnje hladasche Madlentka potom horje na jaęne woknjeschko. Tola dny nęcł tak pschibęrachu, ęo macę bōręy wjazę ęwęęu jaęwęcęicę njesbudęe, mēnjesche Jan. Potom pak bęchęcęesche ęo ęo khowaze ęłónzo a wjecęorne njesjęske ęłoto hięchęcęe dolho na woknu tam horka, a potom bęche wokno hacł tak prawje jaęne. ę tym ęo wonaj ipokojischtaj.

Janej bęche i molom loęęcho, ęebi zęsbu naprawięcę. Wón bęche wot ranja hacę do wjecęora wonka, jesna ęo bōręy i konjemi, woęębie i wulkim brunacękom, kotryę w brōńdęe khadęesche. Husto doęcę ęęęe ęo na njesch a jęchasche i nim do ręcł, abo na polo, abo wjecęor jaęo domoj; brunacęk bęche kraęne kłocęo! Kłano, hdyę Jan hrōńęne durje wotewri, dęa wobrocęi ęo i hłowu a sahrjehota k rańšchemu postrowjenju. Potom dóńdęe Jan k njemu, popłaza jeho na schiju a wucęęe ja njesch hłębomu kłorcęicęku, — ta jemu seęłodęi.

ęenoę, ęo tu tónle wotrocęk był njesy! Tón njesmęesche nicęo, khiba hroęne ręcęe w hubje a jęhra ęebi zęęy dęęń hroęne pęęęle, męesche ęo teę na to, ęo chęe Janej poboęnosę i wutrobje wukorjenicę, powjedasche jemu hroęnosęe i rejwanskich łubjow a wo tutkanju w korcęmach. Potom bęche jaęo husto doęcę hņęwny, selesche a ęakrowasche a pjerjesche i njerosumom do stotu, a njesy ęo macę ja nascheho Janka wšchędnje modlił, a njesychu jeho Boęi jandęeljō schkitowali, dęa by drje bjes dwęla jeho duęcha schkłodowala.

Wuj pschękhdōęi mjes tym dwōr, i wjetęcha ani ęłowęcłka njesprajo, tola i wōtręm wōcękom na wšcho hladajo a wšcho wuhladajo. ęo bęshtaj Jan a Madlentka ęwęrnaj jako ęłoto, ęo bęshtaj pilnaj a sprawnaj we wšchēm dęęle, ęo bęshtaj ponięneho, pęcneho waschnja, teho bęche ęo wuj bōręy dohladał. Teę njesbęche jemu hruby pohoncę runje wilany, tola dokelę ęo hewal derje do dęęla męesche, dęa jeho tola wobkhowa. ęo wón i Janom pęcnje njeswobkhadęa, to drje wón teę wjedęesche, a teho dla chęęsche wot nęcłta ęem krucęischo na to kęęęowacę.

(Pštracęowanje.)

Wuęwobodęenje.

We wulkim wítowanskim męesęe ęedęesche pokladnik wulkeje wítowarńje a ęwoje dęęńske dęęlo skłoncęi. Wón pjero cęisęesche a sapocęa ęłoto licęęcę, kotreę na jeho pięaku leęesche. Na jeho woblicęu bęche wulki njemęr pōsnaęcę, wón pjero wsa a jo jaęo poloęi, jacęini wocęi a jej bōręy jaęo na ęłoto, pschęd nim leęaze, ęłoęi. — ęšto bęche jemu? — Hdyę męesche ęłoto w rukomaj, ęebi na ęwoju hięo dolho cęęępjaęu ęonu, na ęwoje dęęcęi, kotrymę husto najnusńische kupicę njemōęesche, na bydłęńsku placęisnu, kotruę męesche bōręy saplacęicę, pomęęli. Wón se ęwojeje mřdu wobstacę njemōęesche; pschi wšchęj slutniwosęci to móęno njesbęche. A te pjenjesy, kotreę bęche runje dostał, bęchu wrōcęo placęeny stary dolh, na kotryę njesbęche ęebi dawno nichtō wjazę myęłil. ęeno ęo bychu tele pjenjesy jeho byłe! Wón je nusnje trjebasche. Njemōęesche wón — — —? Pokladnik ęo wuhladowasche — wón bęche ęamlutki! Wón tschepotasche, ęebi na to myęło, schtoę bęche runje pschęs jeho hłowu schło, kęęcłje knie jacęini, pjenjesy wsa a je do pjenjęneho khamora poloęi. Na to wón wotęńdęe.

ępodęiwne, jako wón k ęwojemu bydłęnju krocęesche, bęche jemu pschęzo, kaę by sa nim njeswidomny njespschęcęel honil. Zęęy wjecęor bęche w ęwojich myęłach rosprōscheny; jeho ęona jeho tajheho njesnajesche; ęamo jeho dęęcęi se spodęiwanjom na njesch hladachu. W nozy wón spacę njemōęesche. — ęo ęłoto bęche jeho wobkšłowalo. W pschibęwazym njemęre ęo wón na kōęu wokólo mjetasche a skłoncęnje sdychowasche: „Anęeęe, njewjedę mje do spętowanja, ale wumōę mje wot teho ęłeho!“ A tule prōstwu wón wjazę krocę wuspęwa, donię njewidęesche ęo nabbęhowanjam cęerta pominjeny; na to wón wšchōn wotpjaty wuęny. ęako wón na druhe ranje přeni bof ęwojeje ęwōjbneje biblije wocęini, cęitasche wón tele ęłowa:

„4. awęusta 1822 je nam Bōh ęyna wobradęil, kotryę 20. teho męęaza mjeni Schrysęian Reinhard dosta. Bōh wobarnuj nam to dęęcęo a scęin jo praweho kchęęęjajana, kotryę hacę do ęwojeje pošłednjęje hodęiny w ęwojeje węcęe wutraje. 7. haprleje 1837. Majch ęny Schrysęian Reinhard je dęęęka ęwōj kchęęęński ęlub wobnowil a ęwojemu Bohu ęwęrnosęę ęlubil. ęako my wote mięci pschindęęchmę, ęmy ęo hięchęcęe juntrōcę i nim modliłi. ęa ęym jemu to ęłowo ja hęęło dal: „Pętajęcę najpriedy Boęe kraleętwo a jeho prawdosęę, dęa budęe wam to wšchitko pschidate (Mat. 6, 34).

ęako bęche wón k tym ęłowam pschisęchol, wón bibliju jacęini, ęebi ruzę stęknęy a ęo dolho a cęęsche modlesche. ęako staęe, bęche jeho woblicęo jaęo wjeęele. Wjeęelę dęęesche do ęwojeje pięarńje, wocęini knie a sapisęa wrōcęoplacęeny dolh na tym męstnje, kotreę bęche hięchęcęe wjecęor přjede prōńdnę wostajil.

Męhdęe hodęinu pošđischo pschindęe jedny i wobęedęerjow teje wítowarńje, k temu pokladnik stupi a praji, ęo dyrbjal ęo po prawom samolwicę, ęo njesje hięo węcęera dostatu poručęnosęę wuwjedł. „Wę ęmy wobjamkli ęam pschilohu wot 400 hrivnow dacę a ęam i dobom wobkrucęenje nascheho polneho dowęcęenja a spokojenja wuprajimę.“

Pokladnik bęche wšchōn sastrōęeny a hnuty, ęo ęłowęcłka prajicę njemōęesche. Na sboęe bęche tón knjes khwatal a hięo wotęschol, ęo ęo na jeho sastrōęenje dohladał njesbęche. Tón pak hięchęcęe juntrōcę ęwojeje ruzę stęknęy a spęwasche: „Anęeęe, Boęo, ja ęo tebi dęakuju sa wšchitke twoje dobroty!“

ęo skłoncęnym dęęle wón domoj khwatasche. ęeho ęona se spodęiwanjom na njesch hladasche, ale hacł wjecęor, hdyę dęęcęi spachu, wón ęwojeje ęonje to ęalostne spętowanje sđęłi, kotremęę bęche wustajeny był, a tu pomoz, kotruę Bōh jemu i ręcęęłow wot ęwojeho nana napięanych, cęępacę da. Potom powjedasche jej wo wjeęelęm pschękhwatanju, kotreę bęche dęęęka męcł, a nęcłto ęo wobaj mandęelękaj Bohu, w runym dęakownym jacęuwanju

wobarnowanja dżakowaschtaj, so bėšche swojeho wótza pıched hrėchom, kotryž by jich wschıtıkch do njesboža storczıl, wobarnował, a jim je wscheje nısy wupomhal.

Wschelate s bliska a s dalota.

— Sańdzemu hrjedu je ƒo na ƒwjatoczne waschnje sakladny kamjeń sa nowu Schwaczansku zyrkej položil. Dokelž njemóžachmy hač do stonczenja redakcije roszprawy dostacž, podamy ju lubym čıtarjam sa tydzeń.

— Pıched krótkim je ƒo ƒerbıska pohrjebna rucžna agenda sa sakskıch ewangelskıch duchownych wot ƒerbıskeje předařskeje konferenzy s nowa wudala, dokelž bėšche přeni wudawř pokupjeny. Szerbıska předařska konferenca bėšche nowe wudacže wubjerkej s knjesow fararja Jakuba, Wıróřaka-Budeřczanského a Gólcza-Budyschinského wobstejazemu pschepodala a woni ƒu nowe wudacže rospominajo přeni wudawř pschıporjeli, tak so je nětko 2. wudawř khėtro pschıporjeny wıschol. Wořebje je ƒo wjazy bibliskıch ƒłowow k čıtanju pschi rowach sa wořebite pady na pschıklad pschi pohrjebach džecži, kotrychž bėšche předy pschemalo sa wschelate pady, do noweho wudawřa pschıjalo.

— Druhu njedželu po ƒwjatej Trojızy mějesche ƒo druhe ƒerbıske kemschenje w Draždžanach w nakhwılnej kchıžnej zyrkwı. Spowjednu wucžbu mějesche knjes farar Jakub-Mjeřwacžıdlski, jako nowy spowjedny wótz Draždžanskıch Szerbow; předomanje džeržesche knjes farar Šubıza-Budeřczanskı. Spowjednych bėšche 167 a kemscherjow bė ƒo sašo bohata lıčba naschla. To nam sašo s nowa wobřwėdcžuje, kař Szerbja w Draždžanach a wofolnořcži ƒwoje kemschenja w macžernej rėcži lubuja, a kajke žohnowanje je ƒo hıžo s tych kemschenjow do wutrobow mulıwalo. Sara dobre a wužitne pschemėnjenje bėšche wodžer ƒerbıskıch Draždžanskıch kemschenjow w tym řcınıl, so bėšche na rosdželomne papjerki, na kotrychž ƒu khėrlusche wotečıřschežane, tež wotřpėwanja duchowneho a wotmolwjenja wotečıřschežal. Předy móžachu jenož čı wotmolwjenja ƒobu řpėwacž, kotıřž mėjachu knıžki „Porjad Wořebe ƒlužby“ ƒobu, čı drusy pař ƒobu njespėwachu. Nětko maja pař wschıtızy wotřpėwanja a wotmolwjenja w rukomaj, so móže je wořada s jenyh hlořom ƒobu řpėwacž.

— Lubym Szerbam je snate, so bėšche knjes farar Gólcž w Budyschınu k 70. narodnemu dnjej a 25 lėtnemu kralowanřtemu jubilejej ƒerbısku jubilejsku knıžku řpıřal, kotraž je ƒo mjes ƒerbıskım ludom rosdřerıka. Tajki jubilejski řpıř je řpıřacžel teje knıžki tehdom ministerřtwu kralowřteho doma w rjanym řwjastu póřlal s tej proštwu, so by ƒo jeho majestosečı kralej Albertej pschepodal, so by řhonıl, so je ƒo tež w ƒerbıskej rėcži ƒerbıskemu ludej wobras jeho žohnowaneho žıwjjenja a řkutowanja podal. Na to je ƒo jemu psched krótkim wot ministerřtwu kralowřteho doma řcėřhowaze řwjeřelaze wotmolwjenje dostalo: „Ministerřtwu kralowřteho doma je po domojwórczenju řeho Majestoseče krala s hroda Sibyllenort Wasch w ƒerbıskej rėcži řpıřany jubilejski řpıř k jubilejskemu řwjedženjej řeho Majestoseče na najwıřchřım mėřnje pschepodalo. řeho Majestoseč kral je tón jubilejski řpıř najhnadnıřcho pschıjal a podřpanemu ministerřtwu porucžıl řeho najwıřchřı dzał sa to wuprajicž. Ministerřtwu kralowřteho doma s tutym po tutej najwıřchřej porucžnosčı čıni. Ministerřtwu kralowřteho doma: je řepdewıř.

— Pıched krótkim je Szerbowřtwu žarujo řtejalo pschi rowje ƒwojeho njepomnıteho wótčınza řmıřha, a sašo je ƒo hıžo wjele řařlužbnı wótčınz, kotryž je ƒo s njewustawazej řprožnıwosčı sa řđerženje Szerbowřtwu w Delnej Łužızy prošowal, knjes farar řeschnar w Nydej mınřl. To je wulka rana sa lubych delnjolužıřkıch Szerbow, kotıřž w nim mėjachu ƒwojeho njepřožnıweho wodžerja a řařlužbneho řpıřacžela. řeho wopomnjecže wóřtanje w ƒerbıskıch wutrobach w žohnowanju.

— Njedželu 26. junıja mějesche ƒo wotřpėny řwjedžen ewangelskıch muřıřkıch a mlodženızowych towarřtwow we Wóřporfu. Předomanje džeržesche knjes farar řcholta s řumwalda. řež ƒerbıske řopřczanřke towarřtwu bėšche řastupjene. řo kemschenju mėjachu ƒo wažne a hnujaze rėcže w řjawnej řhromadžıřnje, kotřež wutrobı řahorıachu sa wažny nadawř tych towarřtwow. Wı ƒo nadžıjanı, so bėchu tež wutrobı Szerbow, kıř ƒu tón rjanı řwjedžen wopytalı, ƒo řahorılı sa řkutowanje tych towarřtwow, kotřež chzedža wořebje naschıch mlodženızow wukhowacž hrožazemu řawjedženju w řwėtnıch wjeřelach a žadosčach a jim prawe řche-

řcžıjanřke řmıřlenje do wutrobı řlodžıč a hódnı a čestne rořwjeřelenje w řwobodnym čařu posřıecž.

— řdyž wóřna mjes řchpanıřkej a řmerıkanřkej w pošlednıch tydženjach tam a jow řhablařche, nětko tola řmerıkanřka pokracžuje a po řdacžu dolho wjazy tracž njebudže a řchpanıřky podleža. Wulka česč to sa řmerıkanřku njebudže, pschetož to je hıžo řrudne wopofařmo dořč, so je řmerıkanřka telko čařa řřebala, předy hač je řchpanıřku, kotraž dreje ma najřlabsche wóřřto w řuropje, řbıla. Wulke řbože je sa řmerıkanřkıch, so ƒu je řlabym řchpanıřkım řtatom hromadže řřechılı. řdy by to druhı europıřski řtat byl, by ƒo jim najřřerje hubjenje řeschlo. Nadžıjomnje budže to řmerıkanřkım dobre powucženje, kotıřž w pošlednım čařu khėtro naducži pschecžıwo řuropıřkej wustupowachu.

— řchıtke wėřwıřnacže mėjachu hač dotal ƒwoje zyrkwje w řerusalemje, řama ewangelska zyrkej tam hıřcheže njebėšche. řuž je wulke wjeřele, so ƒo ewangelska řhřıřtuřowa zyrkej 31. okt. w pschıtomnořcı němřteho khėžora a mnohıch ewangelskıch řřıřchtow pošwıecži. 31. oktobra 1893 je ƒo řaložny kamjeń položil. řpodžıwnje je, so je ƒo řaložny kamjeń ruıje na to mėřtno položil, hđžež bėšche řtara mėřchežanřka murja, kotraž je w řerıřowym čařu mėřto řerusalem wobdala. řo řaložneho kamjenja je ƒo wıřche řutherowych řadow a bılıje tež khėžorowe řıřmo položılo, w kotrymž ƒo s radořcžu wuprajı, so budže na tym mėřtnje, hđžež je tón řnjes sa nař čerpıl, tež w němřtej rėcži pschıpowjedany jako nař jenicžki řbóžnık a wumožnık. ř blıřkořcži zyrkwje dıřbıtej ƒo hıřcheže řchula a řara natwarıč.

řhėtıje řmjercž na čłowjeřa pschındže.

ř mėřtacžu, kotřež bėšche ƒo khėtıje rořwılo, dıřbıřsche ƒo nowe pohrjebnıřchežo natwarıč, a jako bėšche ƒo řhmanı řlaf wıřwolıl, ƒo řwjatocžnje pošwıecži. řo řwjatocžnosčı čı knjesojı po pohrjebnıřchežu řhodžachu a řebi wschelate řřecžachu, tak tež, hđže ma ƒo s řhowanjom řapocžecž.

řuž jedny zyrkwıřski přıdřřtejer, 76 lėtnı knjes, žortujı prajı: „řdyž řım tež 76 lėt řtary, ƒo tola nadžam, so předy njewumru, hač budža te řnřki jow pošne, jow w tym róřku chzu ja wotpocžowacž.“ řřı tım pošasa na pošlednı řlaf.

řa druhı džer psches mėřto powjescž džėřche, so je teho njepřabzy řoža rucžka řajala. ř tak bėšche. řbnz bu jemu wot teho řnjesa na žıwjjenju a wumřecžu blıže řtajeny, hač bėšche to wón a drusy wocžafowal.

řeho žadanje bu dopjelıjene, wonı jeho na tym mėřtnje řhowachu, kotřež bėšche řebi wıřwolıl, jeho row bėřche přeni na nowym pohrjebnıřchežu.

řuby řožo, hđyž mje ty džengı abo jutřje, řa blıřřı abo dlėžřı čař wotwolıřch, daj mojej proštwje ƒo dopjelıcž: „řobarnuj mje psched řlej njepokutnej řmjercžu a wřmı mje do twojeho njepjeseřeho řaja.

řřřřto k rořpomınanju.

řulke duřche čıřche čerpja.

Dobre řwėdomnje je dobrı řahıwczł.

řera, kıř ženje njepřlafa, njebėřche nıhdy wėřna.

řalıřche dobrowólne dary řa wbohe armenıřke řyroty:

ř džakomnosčı řa bohate žohnowanje řože řcėle řa wbohe armenıřke řyroty čıtar „řomhaj řóh“ 5 řr.

ř mjenje wbohıch řyrotow wutrobny džal prajı

ř. Gólcž, farar.

Lubi Szerbja! řudže řerbja! řerbıřki dom řa řař! řuž řkladujecže řa njón po řařım řamóženju hıřdom, řurja a mėřcheženjo, wuczeni a njewuczeni, řtari a mlodži, muřıřy a žonřke, a řberajecže řa njón pschi jubilejach, pschi kwazach a řchecžıřnıch, pschi řwjedženjach a řřhadžowanřach; řkladujecže a řberajecže! ř řy, kıř wotřasanja řcınıcže, wotřasajecže na přenım mėřtnje řa řař „řerbıřki dom“ w řudyschınje! řudže řwėřnı, woprawdžıčı řerbja!